

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

P a l á n k a, F ő - u t c z a 281. szám.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felfelős szerkesztő:

C s e r n i c s e k I m r e
Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:

Egész évre	6— K
Fél évre	3— K
Amerikába egész évre	8— K

Nyilvántartási sora 30 fillér.

HARCZ

A közgazdasági jelenségek nem egy rendkívüli formájával találkoztunk a válságos esztendő során, de még ezek között is országsszerte felűnést kelt és a közönség érdeklődését ébreszti fel az a harc, amelyet a budapesti nyomdafőnökök testülete izent meg a nyomdákat a végsőkig kiaknázó és romlásba hajtó „nyomtatvány-ügynökök”, közvetítők és papirkereskedők ellen.

A fővárosi nyomdafőnökök testülete határozatilag kimondta, hogy a fővárosi nyomdák közvetítőktől és papirkereskedőktől nyomdai munkára többé megbízást el nem vállalnak és azoknak munkát többé nem szállítanak.

Valamikor a helyzet az volt, hogy a közönség, vállalatok stb. nyomtatvány szükségletük fedezésénél egy nekik megfelelő megbízható nyomdához fordultak. Ott a szakszerű tanácsot a nyomdai munka legelőnyösebb kivitelére meghallgatták és a nyomdával a kivitelére nézve megállapodtak. A megrendelő ismerte a nyomdát, viszont a nyomdák is ismerték a megrendelőiket. A kölcsönös bizalom a két fél közt meg volt; a nyomda megbecsülte megbízóit és minden lehető jogos kívánságot figyelembe vett, de a megrendelő is tudta a szép, tiszta és jó munkát értékelni, megbecsülni, s nem nyargalt a nyomda amugy is szerény polgári keresetének letörésén, ami sajnos ma szinte beteges törekvése nem egy megrendelőnek.

Amig olyan volt a helyzet, hogy a két fél egymással érintkezhetett, addig a nyomdák valahogy csak fennállhattak.

A lélegzés higiéniája

fontos betegre, egészségesre egyaránt. Régi dolog az, hogy csak akkor gondolunk légzőszerveink alapos ápolására mikor szokatlan érzések vagy fájdalmak már arra kényszerítenek.

Hála a tudomány haladásának — tudjuk, hogy egy kis rededség, lényegtelen kis köhögés éppen nem is olyan kicsinytelenül való és lényegtelen bajok. Száz és esernyi eset tanította meg rá a látó embert, hogy a légszolg könnyű gyulladás volt oka legtöbbször a krónikus tüdőhurutnak vagy súlyos tüdőbajnak. Hogy milyen kínzó fájdalom a köhögés és hurut, azt hang-súlyozni felesleges. Mégis fel kell hívni mindenki figyelmét arra a nagy elővigyázatra, a melyrel száz

Jött azonban egy új korszak, különösen a fővárosban, amidőn a kis-papir-kereskedő, aki az iskolásgyerekeknek irkát, tollat, stb. árult, „nyomdai-babérokra” áhitozott. A nála megforduló embereket rábeszélte, hogy rendeljenek nála névjegyet, levélpapírt, stb.

A fővárosban pedig az ilyfajta üzletek nagyon elszaporodtak s üres óráikban — amilyenek tudvalevőleg bőven vannak — a papiros-boltok apraja-nagyja kiszaladt városba-faluba „nyomtatványokat” felszedni — gyűjteni.

A közönségnek sokszor bizonyos kényelmet látszott nyújtani, hogy őt felkeresik, s feladta a megbízást. A papirkereskedő az így összegyűjtött munkákat persze minél olcsóbban akarta elkészíttetni. Felhajszolta a legmegszorultabb nyomdászt, vagy szegény ördögöket biztatott, hogy rendezzenek be nyomdát majd ők ellátják „munkával”. Ezek aztán éhbérek mellett legtöbbször piszkos és hibás munkát szállítottak; de még a jobban felszerelt nyomdák sem bírták sokáig ki azt a nemes „támogatást”, amit az elhatalmasodott „nyomtatvány-ügynökök” és közvetítők nekik nyújtottak.

A helyzet ugyanis úgy alakult, hogy a míg a nyomdák tíz- és százezeret fektettek be a vállalatukba; óriási házbéreket, rengeteg költségeket és a szervezett munkásoknak az előirt magas munkabéreket fizették: addig a nyomtatvány-közvetítőnek nem kellett csak egy íróasztal és egy-két szájjas ifjanc, aki körülzaladgál a városban. S a míg minden befektetés, minden munka és minden cöckázat a nyomdát illette: addig minden haszon a közvetítő zsebébe vándorolt!

Ezt az égbekiáltó helyzetet végre a nyomdák megunták — egy jó részük előbb azonban belepusztult — s kimondták végre a „ne továbbat!”

A nyomdák jogosan mondják, hogy a közönség közvetlen keresse fel őket, mert ők nemcsak igazán szakszerű útbaigazítást adhatnak, de azért az összegért, vagy még olcsóbban, amit a közvetítő kér tőlük, jobb és szebb munkát szállíthat, mert a közvetítő a végsőig lenyomja a nyomdát és a hasznát magának tartja.

Hát a helyzet most már a közönség előtt világos, s ha valakiben van józan ítélőképesség s igazságszeretet; van érzék a sorvasztó fáradtság és munka megbecsülése iránt: akkor tudni fogja, hogy hova forduljon.

Az ne ejtse levedésbe a megrendelőt, hogy közvetítője eddig is a saját impressiumát (nevét) nyomatta a nyomtatvány alá, mert még erre is rábírták a megszorult nyomdát, úgy hogy a megrendelőt a közvetítő ezzel is tevedésbe ejtette . . .

Steckenpferd

liliumtejszappan

Bergmann & Co. Teschen a. Elbe.
elérhetetlen hatású széplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő levél bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintgy páratlan hatású női kézápolószert a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Vidám esetek

A szerencsés ember. — Logika. —

Ujságot olvas a férfi és hirtelen meglepve szól feleségének:

— Képzeld csak mit olvasok itt. A Nyéki Pista százezer pengőt nyert Monte-Carlóban.

— Micsoda? ugrik fel az asszony — a Nyéki Pista? Aki veled egyszerre kérte meg leánykoromban a kezemet és akit én

a Sirolin „Roche” az egészség és a jó közérzés viszázatérő.

Meg feleltem, hogy a Sirolin „Roche”-t számos orvos éveken át rendeli és ajánlja. A Sirolin „Roche” pompás íze lehetővé teszi, hogy a legkisebb gyermek is adhatjuk. Gondos anyák házi gyógyszeráról sohasem hiányzik a Sirolin „Roche”, mert kapható minden gyógyszeráról. Nagyon jó, ha kéznél van, mert hirtelen időváltozásnál a légzőszervek könnyen megbetegsznek és ilyenkor pompás hatása a gyorsan ható Sirolin. A Sirolin „Roche” a légzőszervet feltágyaz ellenállással és megvédi a szél és rossz idő támadásai ellen. Óvatosság — gondoljuk meg — a legjobb orvosság.

kökosaraztam a te kedvedért?

— Bizony — sóhajt fel a férj — ennek a Pistának mindig örült szerencséje volt az életben!

A mostani sok esős időjárásban bizony nem is hangzik nagyon valószínűtlenül az alábbi diskurzus, amely az apa és a kis fia között folyik le. A kis fiu tudniillik megkérdezi az apjától, akiről illő fiui tisztelettel felteszi, hogy mindent tud:

— Miért esik ez eső, apuskám?

Az apa szeretne valami elfogadható és erkölcsös magyarázatot adni és ezt mondja:

— Mert, fiacákám, hogy nagyra nőjjön a buza meg a kukorica.

— Papa, kérlek — érdeklődik a gyerek — hát akkor miért esik itt a Kárász-u-cában?

Hírek.

Városunk és vármegyénk a tüdőbetegekért! Halottak kegyeletos ünnepén rá gondolunk a halál jegyeire, a tüdőbetegekre, akiket meg lehet menteni, ha az első vész híre szanatoriumi ápolás állna a beteg részére. A József királyi Herceg Szanatorium egyesület most építi második népszanatóriumát s erre kéri az egy virágzál váltságdíjat. Örömmel jelezzük, hogy az emberbarati szent ügy mi nálunk megértésre és meleg támogatásra talál. Nemcsak városunkban, de a vármegyében is szervezve van a gyűjtőgárda, sőt azok, akiknél esetleg nem zörgetnek, azok is nyitnak s irgalmas szívük adományait beküldik Budapest, IV. Sütő utca 6.

A járási rendőrkapitányság intézménye. A vidéki rendőrség reformjáról alko-

tott törvényjavalat, előreláthatólag minden más közigazgatási reformot megelőzve, még ez év november havában a ház asztalára kerül. Az új törvény értelmében minden járási élére járási rendőrkapitányok állítanak. A járási rendőrkapitányok hatáskörébe és ítélkezése elé utalják az összes kihágási ügyeket, melyekben másodfokon az újonnan szervezendő rendőrküretti felügyelőség dönt.

A munkakerülők. Ezután már rájuk jár a rud azokra is. Nem csavaroghatnak, nem lophatják a napot büntetlenül. A társadalmi rednek ezeket a notórius ellenségeit dologra, munkára fogják. A törvény a büntetendő munkakerülők közé sorolja a következőket: Aki titolt szerencséjétek-ből tartja fenn magát, aki másnak tapasztalatlanságát, könnyelműségét, szenvedelmét, vagy érzelmi gyöngeségét kihasználja. A zálogjegy csaló, a tárcadobó, a kuglipista, a könyörödománygyűjtő, csaló, zűgkövetítő, a szédelőgő, jósnő, kuruzsló és még számos eddig büntetlenül folytatott foglalkozás fűzője — közveszedelmes munkakerülő. Mint ilyen, letartóztatása alatt munkára szorítandó, s a munka megtagadása esetén a fegyelmi szabályokkal sujt ható.

Az orvosi könyvekben felsorolt 1500 betegség közül dr. Paulson szerint majd mind a természet törvényeinek megsértéséből erednek s ezek között első helyen áll a helytelen táplálkozás. Az emésztőképeség ezáltal annyira gyöngül, hogy megakadályozza az anyagcserét s így a legkülönbözőbb s legkonokabb betegségek állhatnak elő. Ily állapotban mindekelőtt szükséges, hogy a gyomor szabályozásáról étvágyról és megerő-

déséről gondoskodjunk. Ezen célra előnyesen bevált preparátum dr. Rosa gyomorbalzsama. Fragner B. cs. és kir. udvari szállító prágai gyógyszer-tárában kapható.

Halálozások. Argalás Lajos palánkai vendéglős e hó 12-én rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban Argalás Samu hozovicsi főszolgabíró édes atyját gyászolja. — Schlotter József palánkai fényképész e hó 13-án hosszas és súlyos betegség után elhunyt.

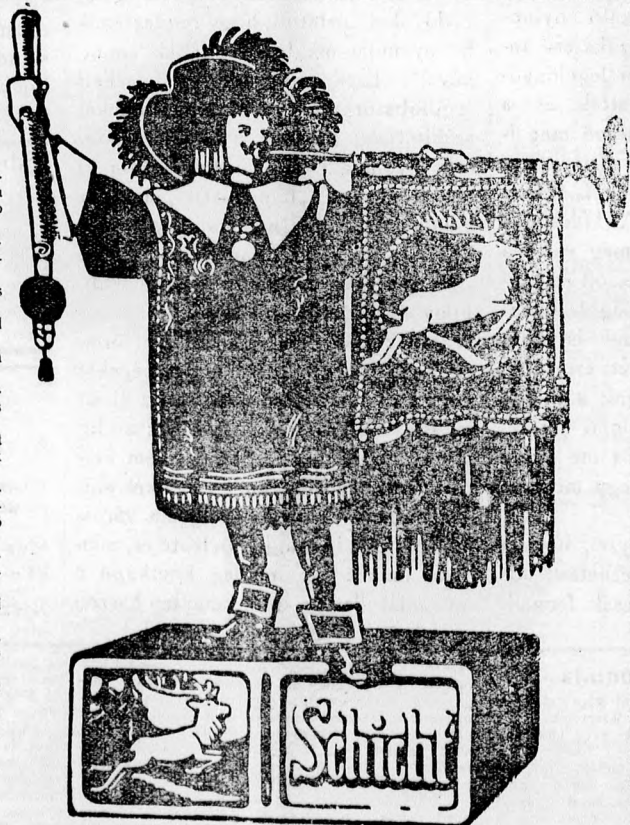
Letört virág. Sulyos csapás érte Deutch Béla palánkai fakereskedőt és családját. — Ugyanis fiu gyermekük Bandi, a napokban Budapesten, ahová sürgős műtét végett vitték, meghalt. Temetése Budapesten volt.

Egy jegyző ünneplése. A Bács-bodrogmegyei Jegyzők Egyesülete szép ünnepélyt rendezett Faller Alajos dr.-nak, Vepród község jegyzőjének tiszteletére a ki hosszú időn át főjegyzője volt az egyesületnek. Kis Gyula, a vármegyei jegyzők egyesületének elnöke, márványállványon nyugvó diszalbumot nyújtott át az ünnepeltnek. Szalay Dezső dunacsébi jegyző indítványára a vármegyei jegyzők leányárvái felesélyezésére alapot létesítenek Faller Alajos dr. nevére. Érdekes a felemlítésre, hogy Faller dr. mint községi jegyző szerepte meg az ügyvédi diplomát, de azért továbbra is megmaradt falusi notáriusnak.

Magyarázat

arról, hogy miért lehet éppen a SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANNAL a következő mosási eljárásnál a legjobb eredményt elérni:

1. A SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN az összes szappanok között a legjobb.
2. Kiadósága folytán a legolcsóbb is egyúttal.
3. Tiszta voltáért 25.000 Koronával szavatolnak.
4. Rendkívül enyhe és konzerválja a szöveteket.
5. Mert ezen szappan maga is könnyen olóódik, tehát a szennyet is könnyen feloldja.
6. Hideg vízben is nagyszerűen lehet vele mosni és megátolja a szövetek szétesését és összemelését.
7. A SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANNAL való egyszeri átsimítás megfelel más szappannal való 3-4 szeri átsimításnak.
8. A SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN használata által időt, fáradságot és pénzt takaríthatunk meg.
9. Fehéríti a ruhát és feleslegessé teszi a napon való fehéritést.
10. Készítési módja egészen különleges és erre a célra csakis a legjobb nyersanyagok használatainak fel.
11. Gyártásánál évtizedek tapasztalatait használják fel.
12. Ezen szappan tökéletesítésén folytonosan dolgoznak és e célból minden találmányt felhasználnak. Mindez az ASSZONYDICSÉRET mosókivonatra is érvényes.

Hirdetmény!

A ki pénzt, időt és fáradságot akar megtakarítani, kövesse ezen mosási eljárást:

A ruha beáztatása. Csak annyi vizet veszünk, hogy az egész ruhát éppen ellepje és a vízbe annyi ASSZONYDICSÉRET mosókivonatot teszünk, hogy a felkavarásnál habozzék s azután a ruhát éjjen át áztatjuk.

A tulajdonképeni mosás azután csak nagyon kevés fáradsággal fog járni, ha SCHICHT-SZAPPANT, SZARVAS védjegyűt, használunk. Mert minden tisztáltságot már feloldott az ASSZONYDICSÉRET mosókivonata és most már csak az szükséges, hogy ez a feloldott szenny a SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN habja által leköttessek. Minden fáradságos dörzsölés és zörömpölés és zörömpölés elkerülendő; erősen ruhába beleveddött foltokat úgy távolítjuk el, hogy a ruhát a foltok helyén mindkét oldalán SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANNAL bekenjük és azután összegöngyölve, egy óra hosszágig állni hagyjuk. Ilyen módon minden szennyet könnyen lehet kimosni.

Ha a vízbe, amelyben a ruhát főzzük, kevés SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANT vagy ASSZONYDICSÉRET mosókivonatot teszünk, az nagyon célszerű. Igen fontos, hogy a ruhát bőséges vízben többször gondosan kiöblítsük, a míg az összes, a SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN által feloldott szennyrészekék el vannak távolítva és az öblítővíz tejesen tiszta marad.

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucsurutban, gyen és bérmentve egy ábrával ellátott könyvet írta Dr. med. G. Guttman, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teakból. Sok ezren dicserik, akik eddig használták. Gyakori orvosok kos szer, Lieberfüvekből van összeállítva, melyek császáríreleket folyóan a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok elhatározták, hogy minden betegnek megkaldjuk a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” című könyvet és egy próbát a teakból, és pedig teljesen ingyen és bérmentve. Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek: PUHLMANN & Co., Berlin 824. Tüggelstrasse 25.

Rendelet. 1913. év október hó 1-én életbelépett a földmivclésügyi miniszternek 58000 és 60000/1913. sz. rendelete, mely szerint minden állati megbetegedés és elhullás — községi állatorvosnak — azonnal bejelentendő a ragadós betegség megállapítása végett. Lezárt udvarból az ott lévő betegségre gyanus és fertőzésryanus sertések az illető község más udvarába való elszállításához az előjáróság engedélyre szükséges, ugyszintén a község határán belül azonnali levágásra sertések lezárt udvarból csak engedélyvel szállíthatók, ez irányban minden felvilágosítás a községi jegyzőnél megkaldható. A községi állatorvosnak a betegség megállapítása céljából tett látogatása díjmentes. A rendszabályok be nem tartása szigoruan büntetettik.

Eladó.

Teljes üzlet és kirakat berendezés, valamint egy ecetelin világítás berendezés eladó.

Schwarz Gy. Palánka.

Egészséges gyomor megtartása csak akkor érhető el, ha megfelelő szereket használunk.

A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser, mely a mértékletlenség, meghülés és székrekedés következményeit pl. a búfögést, a túlságos savképződést és a göröcs fájdalmakat enyhíti és megszünteli: Dr. ROSA gyomorbaizsama B. FRAGNER gyógyszerárából Prága.

Figyelmeztetés!

A csomagolás minden részén rajta van a törv. védjegy. Főraktár:

B. Fragner

cs. és kir. udvari szállító | zum schwarzen Adler • PRÁG, Kleinseite 203., a Nerudagasse sarkán.

Posta szállítás naponként.

1 egész üveg 2 K, fél üveg 1 K 80 f., előzetes beküldés ellenében egy kis üveg, 2 K 80 f. egy nagy üveg, 4 K 70 f., 2 nagy üveg, 8 K, 4 nagy üveg 22 K ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására. Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszerártaiban.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy saját házamban Erzsébet-Királyné-utca 238. sz. alatt

tüzifa-raktárt

tartok, ahol mindenféle tűzifát, valamint méter-ölenkint, hasábokban és törzsenkint, felvágok is, kívánatra azokat felaprítom, jó megmérve jutányosan adom el.

Modernül berendezett Motor gépfűrésztelepem

Felvágom a tűzifát 5 részre méterenkint

K 1.—

tüzifa felvágása és apítása

K 1.50

Egy öl hasábfa felvágása 5 részre

K 4.—

Egy öl hasábfa felvágása 5 részre és felaprítva

K 6.—

Ezenkívül állandóan raktáron tartok felaprított gyertyán és cserfát, melyet kilőszámra jutányosan árusítok.

A n. é. közönség vásárlásnál meggyőződhetik arról, hogy jó mértéket adok és hogy legjobban szolgálom ki.

A vett fa hazaszállításáról gondoskodom, melyért csekély díj számítatik.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

Dittrich Antal.

Hölgyek

Havibaj kimaradásakor rendeljék meg bizalommal — hosszag elmaradásnál is — fájdalom nélkül biztosan ható, veszélytelen cseppeinket 1-ső erejű; márka 450, erős természetűnél: márka 650 Gyors, díszkrét, vámentes szállítás, magyar utatással. Tioktartás.

Minden más közönséges hamisítvány.

Greenford Laboratorium L. Schwitzer, Berlin W. 50 Marburgstrasse 21A.

Mezőgazdák!

Mentsétek meg barmaitokat

Barthel-féle takarmányszéz

pfőllés által, csontlágylás és csonttörőcenyestől, mely ásványzsegy takarmány folyón, állatorvosok kientésére szert, tavszal okvetlen bekövetkezik.

Megóvás céljából naponként néhány deka többit használ, mint a betegség kitörése után ugyanannyi kilogramm. Szükséglet féltre egy tehének 6-7 kg., egy sertésnek 3-4 kg.

Tanácsadás takarmányszéz és teni betegségek tekintetében kívánatra ingyen. Költség csekély, haszon ezerszeres! 5 kilós probacsomag K 2.— szállítva becsi gyár raktáráról 50 kg. K 11.—, Budapestről szállítva.

Barthel M. & Tsa. Bécs

X/1, Siccardburggasse 44.

Magyar levelezés. Magyar levelezés.

Ochsena-Leveskocka à 3 fillér

erősít minden levest, mártást, gulyást stb. 1 kocka teljesen elég egy tányér előállításához, valóban jóízű, táptaló marhahusleves* krumpli és főzelék és erős húsú. Ochsena mint hús-pótlóval

egy ebéd 3-6 fillér személyenkint.

Egy kísérlettel meggyőződhetik. Ára egy doboznak á 48 kocka 3 fill. darabja ingyen és bérmentve Ausztria-Magyarország minden állomásra. Fizetendő elfogadás és jónak találás után a hónap végén. Nem megfelelő minden időben visszavesszük. Viszontárusítóknak á 900 kockával dobozza, megfelelő engedélyment. Ochsena tartós, szabadalmazva.

Altona (Elbe), MOHR & Co., G. m. b. H.

CLUB cigarettapapír

csak akkor valódi
ha az itt lerajzolt

védjeggyel van ellátva.

Minden könyvecske teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzatoktól melyek csak silány minőségük
örizkedjünk.

